

Citeren als: Bruggen, B. van der (2016). *Onwil*. Op:
PlatformPraktijkontwikkeling.nl. WOSO: Utrecht

Onwil

Bas van der Bruggen

Het Monty Hall-dilemma bewijst dat wetenschap soms contra-intuïtief is. In dit, van oorsprong Amerikaans, quiz-onderdeel werd de winnaar van een show een laatste keuze voorgehouden: drie deuren. Achter twee ervan bevindt zich een geit, achter één de hoofdprijs (een auto). De winnaar kiest een deur, waarna de quizleider een andere deur (waar een geit achter staat) opent en vraagt of de winnaar alsnog van gedachte wil wisselen en de andere deur wil kiezen. In de meeste gevallen werd dat niet gedaan, hoewel wisselen van keuze de kans op de hoofdprijs twee keer zo groot maakt. Ten tijde van de Monty Hall-show riep de oplossing van het vraagstuk, zoals gepubliceerd in *The American Statistician* (februari 1975) felle tegenreacties op. Zelfs nog in 1990 werd een Amerikaanse columnsite in *Parade* die dezelfde oplossing nogmaals uitlegde (9 september) weggehoond. Ook door hoogopgeleide, universitaire medewerkers.

In 'Het snapgevoel' (De Regt en Dooremalen, 2015) leggen de auteurs overtuigend uit waarom de emoties zo hoog opliepen: we *kunnen* het gewoon niet begrijpen. Ons brein is niet ontworpen om dergelijke vraagstukken te snappen. In hetzelfde boek wordt even overtuigend betoogd dat de vrije wil niet bestaat. Alles wat we doen, is een reactie op wat eraan vooraf is gegaan. Zo toont onderzoek aan dat het hersengebied dat bijvoorbeeld verantwoordelijk is voor een motorische handeling niet actief is vóór dat de handeling plaatsvindt (en die handeling dus aanstuurt), maar daarna!

Een zeer intrigerende denkbeeld. Lang heb ik het idee gehad dat ik dat en andere ideeën in mijn brein kon *laten* ontstaan. Maar nu blijkt dat die die zonder enige bemoeienis mijnerzijds ontstaat omdat dat nu eenmaal de loop der dingen is. Verwarrend gedachte. Maar niet van mij dus.